

blott tänkt). *F. flera folk, stater, länder under en regent, en spira. F. tvenne församlingar till en. F. menniskorna i samhälle. Genom äktenskapets band f. tvenne personer med hvarandra. En nära vänskap, gemensamma intressen f. dem. F. nytta med nöje. F. sina vapen emot någon. F. sina krafter, sina bemödanden. F. sina böner med en annans. Vi f-e våra helsningar till . . . F. skiljaktiga förhållanden under en synpunkt, bedöma, betrakta dem efter en och samma grund. — Syn. Förbinda, Förknippa. — 2) På en gång äga, innehafva (olika attributer, egenskaper). *Han f-r i sin hand både den världsliga och andliga makten. F. klokhet med mod, behag med värdighet. Hon f-r i sin person alla älskvärda egenskaper. — Syn. Förbinda. — 3) Gifva samma riktning, syfte, mål. F. skiljaktiga meningar till ett gemensamt beslut. Denna omständighet f-de alla rösterna till förmån för honom, f-de dem i den äsigtan att . . . — 4) Förlika. *F. stridande partier, stridiga tänkesätt. Detta uppförande står väl att f. med . . ., låter sig väl förlikas med . . . — F. sig, v. r. 1) om personer) Ingå i förbindelse i och för något gemensamt ändamål. *F. sig med någon emot en gemensam fiende, till ernående af ett gemensamt syfte. F. sig om ett företag, ett beslut. Alla dessa stater f-de sig till en republik. Om vi f. oss, så lyckas det nog. Han har f-t sig med motpartiet. — Syn. Förbinda sig; Slå sig tillsammans. — 2) Komma tillsammans och blifva ett. *Båda arméerna f-de sig vid . . . Floden Sau f-r sig der med Donau. 3) Finnas tillsammans. *Hos honom f-de sig de mest skiljaktiga egenskaper. — Förenad ell. Förenl, part. pass. Som är förenad, förbunden. Brukas nästan adjektivt i vissa ordasätt, t. ex.: *Med f-e bemödanden, krafter. F-nta Nederländerna, förra republiken Holland. Nordamerikanska F-nta Staterna, den förbundna Nordamerikanska republiken.*******

FÖRENANDE, n. 4. Se *Förening*, 1.

FÖRENBAR, förénbar, a. 2. (föga brukl.) Som kan förenas. *F-a ämnén.*

FÖRENING, f. 2. 1) Handlingen, då man förenar; händelsen, omständigheten, att något förenas (i alla bem.). a) *Tvenne olika ämnens f. Arbeta på tvenne floders f. genom en kanal. — b) (fig.) Dessa tvenne folks f. skedde genom honom. Den världsliga och andliga makten f. i hans hand. En kristelig äkta f. Genom alla de olika meningarnes f. till ett helt lyckades han att . . . De stridande partiernas nu ändlligen tillvägagragta f. hade till följd, att . . . — 2) Förbindelse, som äger rum mellan personer, samfund, stater, i och för ett gemensamt ändamål. *Deras äktenskapliga f. var icke välsignad med några barn. F-en emellan Sverige och Norge. F-en för troget tjänstefolks belönande. Vara i f. med någon. Sverige i f. med Frankrike. — Syn. Förbindelse, Förbund. — 3) Den blandning eller sammansättning, som uppkommer, då tvenne eller flera olika ämnen förenas till ett. *En f. af metaller. Kemisk f., kroppars tillstånd, då de äro förenade till ett likartadt helt. — Syn. Sammansättning.***

FÖRENINGSBAND, n. 3. (fig.) Det, som förénar, för binder människor, stater o. s. v. med hvarandra. *Brödrakärleken borde vara f-et emellan menniskor, men egennyttan är det i allmänhet. F-et emellan själ och kropp.*

FÖRENINGSRÄNSKAP, f. 3. (kem.) Se *Valfrändskap*.

FÖRENINGSFÖRDRAG, n. 3. (i samhällsläran) Statsborgarnes antagna öfverenskommelse att inbördes akta och försvara rättigheter samt befrämja hvarandras fullkommande.

FÖRENINGSLÄNK, m. 2. (fig.) Se *Föreningsband*.

FÖRENINGSMEDEL, n. 3. Medel, som förénar eller kan tjena till att förena.

FÖRENINGSPUNKT, m. 3. Punkt, ställe, der förening, sammanträffande äger rum. *F-en emellan tvenne floder, arméer. Delta ställe är en f. för stadens invånare.*

FÖRENKLA, föränngkla, v. a. 1. Göra enkel eller enklare. *F. en metod. F. uppboordsväsendet. — Förenklande, n. 4. o. Förénkning, f. 2.*

FÖRENLLIG, förénllig, a. 2. Som låter förena sig (med), som öfverensstämmer (med). *F. med god ordning. — Syn. Öfverensstämmande.*

FÖRENLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara förénlig (med). *Dessa åtgärders f. med förnuft och rättvisa låter sig beqvifva.*

FÖRENÄMD, a. 2. (egentl. part. pass. af obrukl. verbet *Förenämna*) Förut omnämnd. *F-e person. — Syn. Förbemäلت, Föresagd, Ofvan berörd, Förut ell. ofvan omtalad, Förberörd; se äfv. Bemäلت.*

FÖRESAGD, a. 2. (egentl. part. pass. af *Föresäga*) 1) Se *Förenämnd*. — 2) Förut sagt, utsatt. *På f. dag.*

FÖRESATS, förésatts, m. 3. Den själens handling, hvarigenom viljan fast bestämmer sig till görande eller låtande i öfverensstämmelse med ett klart uppfattadt mål. Har endast afseende på det kommande, hvaremot Beslut är resultatet af en öfverläggning, och på en gång afser både denna och det efterföljande. *Det är en f. af mig att icke mera besöka honom, att icke mera tänka på den saken. I den fulla och fasta f., att . . . Med f., med flit, afsigt. Utan f., utan afsigt, ouppslättlig.*

FÖRESE, förésé, v. a. 3. (böjes som *Se*) Se *Förutse*.

FÖRESEENDE, n. 4. Se *Förutseende*.

FÖRESKICKA, v. a. 1. Se *Förutskicka*. — *Föreskickande, n. 4. o. Föreskickning, f. 2.*

FÖRESKJUTA, v. a. 3. (böjes som *Skjuta*) Skjuta någonting framför. — *Vanligare Skjuta för ell. före. — Föreskjutande, n. 4. o. Föreskjutning, f. 2.*

FÖRESKRIFT, f. 3. Hvad som blifver eller blifvit någon föreskrifvet till efterföljd, iakttagande. *Sedelärans f-er. En läkares f-er. Noga följa de f-er, man fällt. Gifva någon f-er. — Syn. Förhållningsregel, Förhållningsorder, Bud, Instruktion.*

FÖRESKRIFVA, v. a. 3. (böjes som *Skrifva*) 1) Noga och uttryckligt (egentl. skriftligt) gifva tillkänna, hvad man vill att någon skall göra. *Jag har verkställt allt, hvad han f-vit mig. Hans läkare har f-vit honom en annan regim. F., huru någonting bör vara. Jag vill häruti ingenting f. F. lag för någon. Icke låta f. sig lagar, vara mån om sin frihet, själfständighet. — 2) (jur.) *F. dag, se Förelägga. — Föreskrifvande, n. 4.**

FÖRESKYGGA, v. a. 2. (föga brukl.) Tjena till, utgöra skygd för något.

FÖRESKÄRA, FÖRESKÄRARE, se *Förskära, Förskärare*.